

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут Педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Виховання міжособистісних стосунків дітей дошкільного віку у
полікультурному середовищі**

Освітня програма Дошкільна освіта

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “29” серпня 2022р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Контактна інформація
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Викладач (-і)	Док. пед. наук, проф. Лисенко Н.В.
Контактний телефон викладача	+38(066)-1735544 +38 (098)-95-198-82
Формат дисципліни	ОЧНА/ЗАОЧНА
Обсяг дисципліни	9 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/

Лекції -12 годин

Практичні - 18 годин

Денна форма навчання

2. Опис дисципліни
<p>Освітній компонент виховання міжособистісних стосунків дітей старшого дошкільного віку у полікультурному середовищі спрямований на поглиблене вивчення магістрами основних аспектів культури спілкування і налагодження стосунків у різних культурах. Особливу увагу зосереджено на важливості вибору різних мовних одиниць у міжособистісних стосунках, а також невербальних засобів - поза, міміка, погляд; етикету у спілкуванні ввічливість, спілкування - ввічливість, етикет та ін. У народів різної національності, а також фонетичних аспектах етикетного мовлення - наголошування, інтонування, мовчання.</p> <p>Зміст теоретичних і методичних положень зосереджено на поглибленому вивченні студентами методики формування міжособистісних стосунків дітей у різних вікових групах ЗДО.</p>
Мета та цілі курсу
<p>Володіння магістрами теоретичними знаннями і методичними уміннями Формування навичок міжособистісного спілкування дітей у міжкультурному середовищі ЗДО.</p>
Компетентності
<p>Загальні компетентності</p> <p>КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). КЗ-3 . Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ-4. Здатність працювати в команді. КЗ-5 . Здатність виявляти, ставити й вирішувати проблеми. КЗ-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-3. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання

5.1. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

5.2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології, генерувати нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

5.3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів

5.4. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності

5.5. Організувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії

5.6. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини 5.7. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти

5.8. Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт - суб'єктної взаємодії

5.9. Визначати проблему та понятійний апарат дослідження в сфері дошкільної освіти, збирати та аналізувати необхідну інформацію з різних джерел

Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 90 годин	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12 годин
практичні заняття	18 годин
самостійна робота	60 годин

3. Структура курсу (зразок)

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1 Міжособистісні стосунки як вид соціальної взаємодії. 1. Спілкування як взаємодія 2. Комунікативна ситуація. 3. Комунікативна компетентність. 4. Етикет педагогів і дітей у спілкуванні.	Лекція 2 год.		1. Характеристика основних понять теми.	5 балів	До наступного заняття згідно розкладу
Тема 2. Невербальне спілкування у міжособистісних стосунках дітей. 1. Стилi мови і мовлення у освітньому просторі ЗДО. 2. Нормативність успілкуванні в міжособистісних стосунках. 3. Двомовність і культура спілкування. 4. Особливості фонетичних аспектів мовлення дітей дошкільного віку у міжособистісних стосунках.	Практичне заняття 2 год.		1. Описати вимоги до освітнього простору в різних вікових групах. 2. Описати відмінність між мовою і мовленням дітей. 3. Характеристика розмовно - побутового стилю у різних культурах. 4. Поясніть особливості суржиковість	5 балів	До наступного заняття згідно розкладу

			слів і словосполучень у дітей дошкільного віку.		
<p>Тема 3.</p> <p>Характеристика мовних одиниць у мовленні дітей дошкільного віку .</p> <p>1. Особливості використання граматичних форм і конституцій у мовленні дітей .</p> <p>2. Особливості використання особових займенників дітьми дошкільного віку “я”, “ви”, “ ми”, “ вони” , та ін.</p> <p>3. Особливості вживання займенників в різних етномовних спільнота.</p> <p>4. Невербальні засоби спілкування у міжособистісних стосунках дітей дошкільного віку</p> <ul style="list-style-type: none"> - відстань, розташування - поза - погляд - міміка - понтоміміка - виражальні рухи інших частин тіла 	<p>4 лекції</p> <p>6 практичних занять</p>		<p>1. Опишіть, як діти різного віку використовують невербальні засоби вираження у міжособистісних стосунках</p> <p>2. У чому полягає відмінність між мімікою і виразом обличчя дітей різного віку.</p> <p>3. Як функціонують предметні знаки спілкування в етикетній сфері</p> <p>4. Проведіть комунікативні ігри з дітьми II молодшої - старшої в групах у ситуаціях :</p> <ul style="list-style-type: none"> - розмова в різних сюжетно-рольових іграх “ Лікарня” , “ Школа” , 		

			“ Магазин” . 5. Подібність і відмінність етикету різних народів.		
Тема 4 Особливості етикетної поведінки дітей у міжособистісних стосунках полікультурного простору. 1. Характеристика вітання у різних етнічних групах. 2. Особливості міжособистісного звертання та привертання до себе уваги . Знайомство. 3. Навчання дітей правил етикету у міжособистісному спілкуванні полікультурного простору ЗДО : - запрошення - вибачення - прохання - порада - згода і відмова - привітання - побажання - подяка - співчуття - висловлення своєї думки - телефонування - прощання - суперечка і дискусія	Лекції 4 години Практичні заняття 2 години Практичні заняття 2 години Практичні заняття 6 годин		1. Опишіть особливості привчання дітей дошкільного віку до вітання; хто вітається - українські вітальні формули; - вітальні формули різних народів; 2. Опишіть особливості привчання дітей до висловлення подяки , зауваження, власного погляду, прощання. 3. Опишіть особливості привчання дітей до спілкування телефономю 4. Проведіть комунікативні ігри за наведеними комунікаціями (конспекти для дітей різних		

			вікових груп) - з'ясуйте ставлення батьків різних національностей до культури міжособистісних стосунків засобами спілкування (анкету розробити самостійно) - проведіть комунікативні ігри з вибаченнями, спонуканнями, пропозиціями, відмовою.		
--	--	--	--	--	--

4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	80
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Залік/Екзамен	100
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
-----------------------------------	--

Література:

1.Базовий компонент дошкільної освіти / М-во освіти і науки України.

Нова редакція. 2021. URL:

https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20kompon

2.О. Горбачук В. Барви української мови. - К., 2010. - №2.

3.Закон України «Про освіту» 2021р. (Нова редакція)

4.Закон України «Про дошкільну освіту» 2001 р. (2021)

<https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/12258/1/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0>

5. Губенко.Л. Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування.- К., 2013.

6.Дудар Є. Спогади про себе.- Тернопіль, 2013.

7. Корніяка О. Мистецтво гречності. Чи вміємо ми себе поводити? - К., 2015.

8.Поуст Е. Американський етикет: Пер. З англ.- Кн.1: Мистецтво розмови.- К., Тернопіль, 2015.

9.Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування.- Л., 2014.

10.Радевич-Винницький Я., Костенко В. Етикет: кодекс добрих манер і правил поведінки.- Л., 2013.

11.Синяк Д. Навіщо нам російська лайка, коли ми маємо свою, не таку брутальну?// - 2013.

12.Універсальний довідник з ділових паперів та ділової етики.- К., 2013.

13.Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування: Навч. Посіб.- 3-тє вид., стер.- К., 2013.

6.Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти https://kttmdiso.pnu.edu.ua (0342) 50-91-38 ktmdo@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Лисенко Неллі Василівна –завідувач кафедри, професор, доктор педагогічних наук.
Контактна інформація викладача	nelly.lysenko@pnu.edu.ua

7.Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічна доброчесність осіб, що навчаються та працюють в університеті, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». - Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за адресою: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобіганняплагіату/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol_ozhenja/</p>

<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання («Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol_ozhenja/</p>
---	--